

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	Științe Socio-umane, Teologie, Arte
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	8.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei antice II				
2.2 Titularul de curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categoría formativă				DF
	Opționalitate				DO

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										25
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										25
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										15
(d) Tutoriat										2
(e) Examinări										2
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a))...3.7(f)))						69				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)						125				
3.10 Numărul de credite						4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 – Identificarea și aplicarea fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei Capacitatea de a identifica și explica conceptele, teoriile și paradigmele fundamentale ale filosofiei antice (presocratici, Platon, Aristotel, stoici, sceptici, neoplatonici). C2 – Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură Capacitatea de a reconstrui coerent evoluția istorică a ideilor filosofice grecești și de a formula probleme specifice fiecărei școli. C3 – Analiză critică, evaluare logică a argumentelor Analiza critică a argumentelor filosofice antice, identificarea strategiilor argumentative și evaluarea validității lor. C4 – Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor și experienței umane Interpretarea modului în care concepțiile antice despre realitate, suflet, cunoaștere și morală explică experiența umană și structura lumii. C5 – Producerea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice Capacitatea de a elabora prezentări, comentarii și analize asupra textelor filosofice antice, utilizând limbajul filosofic adecvat. C6 – Mediere interumană și interculturală Înțelegerea modului în care tradițiile filosofice antice au influențat cultura europeană și capacitatea de a contextualiza intercultural conceptele filosofice.
Competențe transversale	CT1 – Abordare realistă și argumentată a situațiilor-problemă Capacitatea de a utiliza concepte și modele filosofice antice pentru a analiza situații-problemă contemporane (ex.: natura adevărului, rolul rațiunii, etica acțiunii). CT2 – Muncă eficientă în echipă multidisciplinară Participarea la dezbateri, prezentări și analize de text în cadrul seminariilor, cu respectarea regulilor dialogului filosofic. CT3 – Autoevaluarea nevoii de formare profesională Dezvoltarea autonomiei intelectuale prin lectura textelor fundamentale, autoevaluarea progresului și adaptarea la cerințele academice ale disciplinei

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	cunoaște principalele școli filosofice ale Antichității și evoluția lor istorică; descrie conceptele fundamentale ale filosofiei grecești (ființă, schimbare, suflet, cunoaștere, virtute, cosmos); explică diferențele dintre paradigmele presocratice, platonice, aristotelice și post-aristotelice; identifică criteriile logice și epistemologice folosite în argumentarea antică; explică modul în care teoriile filosofice antice au influențat tradițiile ulterioare.
Abilități	analizează texte filosofice antice, identificând structura argumentelor; compară perspective teoretice diferite asupra realității, cunoașterii și acțiunii umane; utilizează concepte filosofice cu grad ridicat de dificultate în interpretarea textelor; formulează argumente coerente în dezbateri și prezentări; aplică metode de analiză istoriografică în reconstrucția doctrinelor filosofice.
Responsabilitate și autonomie	manifestă autonomie intelectuală în lectura și interpretarea textelor filosofice antice; analizează critic presuposițiile ontologice și epistemologice ale teoriilor antice; își asumă responsabilitatea formulării unor poziții filosofice argumentate; respectă normele eticii academice și ale dialogului filosofic; își dezvoltă capacitatea de a revizui opinii în lumina argumentelor și dovezilor textuale.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și aplicarea conceptelor specifice axiologiei
8.2 Obiectivele specifice	Interpretarea principalelor atitudini valorizatoare din istoria filosofiei Operarea cu principalele concepte ale istoriografiei filosofice Manifestarea unei atitudini pozitive față de istoria filosofiei.

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	2	Expunere; problematizare	
2. Începuturile filosofiei în Grecia. Milesienii	2		
3. Xenofan. Școala Pitagoreică	2		
4. Heraclit. Eleații	2		
5. Școala atomistă. Empedocle. Anaxagora	2		
6. Sofiștii. Socrate	2		
7. Platon 1. Dialectică. Metafizică. Epistemologie	2		
8. Platon 2. Etică și filosofie politică	2		
9. Aristotel 1. Clasificarea științelor. Metodologia	2		
10. Aristotel 2. Filosofia teoretică	2		
11. Aristotel 3. Filosofia practică	2		
12. Stoici. Epicurei. Sceptici	2		
13. Neoplatonismul	2		
14. Curs final - sintetic	2		

Bibliografie

1. Texte de bază:

Filosofia greacă până la Platon (4 volume), ediție îngrijită de Adelina Piatkowski și Ion Banu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979-1984.

Aristotel, *Analitica secundă*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol. II, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1998

Aristotel, *Categorii*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol. I, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1997.

Aristotel, *Despre suflet*, traducere și note de Alexander Baumgarten, Editura Humanitas, București, 2005.

Aristotel, *Etica nicomahică*, traducere, studiu introductiv, comentarii și index de Stella Petecel, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988.

Aristotel, *Fizica*, traducere și note de N. I. Barbu, studiu introductiv, note, indice tematic și indice terminologic de Pavel Apostol, Studiu analitic asupra *Fizicii* lui Aristotel și note de Alexandru Posescu, Editura Științifică, București, 1966.

Aristotel, *Metafizica*, traducere, comentariu și note de Andrei Cornea, Editura Humanitas, București, 2001.

Aristotel, *Politica*, traducere, comentarii și index de Alexander Baumgarten, studiu introductiv de Vasile Muscă, Editura IRI, București, 2001.

Aristotel, *Topica*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol. II, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1998.

Diogene Laertios, *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, trad. de C. I. Balmuș, studiu introductiv și comentarii de Aram M. Frenkian, Polirom, Iași, 1997;

Platon, *Apărarea lui Socrate*, traducere, note introductive și note de Francisca Băltăceanu, în Platon, *Opere*, vol. I., ediție îngrijită de Petru Creția și Constantin Noica, studiu introductiv de Ion Banu, Editura Științifică și Enciclopedică, 1974.

Platon, *Euthydemos*, traducere, interpretare și lămuriri preliminare de Gabriel Liiceanu în Platon, *Opere*, vol. III, ediție îngrijită de Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.

Platon, *Menon*, traducere de Liliana Lupaș și Petru Creția, în Platon, *Opere*, vol. II, ediția îngrijită de Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976.

Platon, *Republica*, traducere de Andrei Cornea în Platon, *Opere*, vol. V, ediție îngrijită de Constantin Noica și Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Sextus Empiricus, *Schițe pyrrhoniene*, în Sextus Empiricus, *Opere filosofice*, vol.1, traducere și introducere de Aram Frenkian, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1965, pp. 17-167.

2. Texte introductive:

Jonathan Barnes, *Aristotel*, traducere de Ioan-Lucian Muntean, Editura Humanitas, București, 1996.

Viorel Colțescu, *Istoria filosofiei*, vol. 1, editura Universității de Vest, Timișoara, 2002.

W. K. C. Guthrie, *O istorie a filosofiei grecești*, 2 volume, Editura Teora, București, 1999.

W.K.C. Guthrie, *Sofiștii*, traducere de Mihai C. Udma, Editura Humanitas, București, 1999.

Claudiu Mesaroș, *Dialoguri cu Platon. Texte, comentarii, indice de termeni*, Tipografia Universității de Vest din Timișoara, 2003.

Claudiu Mesaroș, *Introducere în filosofia antică. Presocraticii*, Tipografia Universității de Vest din Timișoara, 2002.

9.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv	2	Prezentare de referate; dezbateri	
2. Începuturile filosofiei în Grecia. Milesienii	2		
3. Xenofan. Școala Pitagoreică	2		
4. Heraclit. Eleații	2		
5. Școala atomistă. Empedocle. Anaxagora	2		
6. Sofiștii. Socrate	2		
7. Platon 1. Dialectică. Metafizică. Epistemologie	2		
8. Platon 2. Etică și filosofie politică	2		
9. Aristotel 1. Clasificarea științelor. Metodologia	2		
10. Aristotel 2. Filosofia teoretică	2		
11. Aristotel 3. Filosofia practică	2		
12. Stoici. Epicurei. Sceptici	2		
13. Neoplatonismul	2		
14. Seminar final	2		

Bibliografie:

1. Texte de bază:

Filosofia greacă până la Platon (4 volume), ediție îngrijită de Adelina Piatkowski și Ion Banu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979-1984.

Aristotel, *Analitica secundă*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol. II, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1998

Aristotel, *Categorii*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol.I, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1997.

Aristotel, *Despre suflet*, traducere și note de Alexander Baumgarten, Editura Humanitas, București, 2005.

Aristotel, *Etica nicomahică*, traducere, studiu introductiv, comentarii și index de Stella Petecel, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988.

Aristotel, *Fizica*, traducere și note de N. I. Barbu, studiu introductiv, note, indice tematic și indice terminologic de Pavel Apostol, Studiu analitic asupra *Fizicii* lui Aristotel și note de Alexandru Posescu, Editura Științifică, București, 1966.

Aristotel, *Metafizica*, traducere, comentariu și note de Andrei Cornea, Editura Humanitas, București, 2001.

Aristotel, *Politica*, traducere, comentarii și index de Alexander Baumgarten, studiu introductiv de Vasile Muscă, Editura IRI, București, 2001.

Aristotel, *Topica*, traducere de Mircea Florian în Aristotel, *Organon*, vol. II, traducere, studiu introductiv, introduceri și note de Mircea Florian, Editura IRI, București, 1998.

Diogene Laertios, *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, trad. de C. I. Balmuș, studiu introductiv și comentarii de Aram M. Frenkian, Polirom, Iași, 1997;

Platon, *Apărarea lui Socrate*, traducere, note introductive și note de Francisca Băltăceanu, în Platon, *Opere*, vol. I., ediție îngrijită de Petru Creția și Constantin Noica, studiu introductiv de Ion Banu, Editura Științifică și Enciclopedică, 1974.

Platon, *Euthydemos*, traducere, interpretare și lămuriri preliminare de Gabriel Liiceanu în Platon, *Opere*, vol. III, ediție îngrijită de Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.

Platon, *Menon*, traducere de Liliana Lupaș și Petru Creția, în Platon, *Opere*, vol. II, ediția îngrijită de Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976.

Platon, *Republica*, traducere de Andrei Cornea în Platon, *Opere*, vol. V, ediție îngrijită de Constantin Noica și Petru Creția, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Sextus Empiricus, *Schițe pyrrhoniene*, în Sextus Empiricus, *Opere filosofice*, vol. I, traducere și introducere de Aram Frenkian, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1965, pp. 17-167.

2. Texte introductive:

Jonathan Barnes, *Aristotel*, traducere de Ioan-Lucian Muntean, Editura Humanitas, București, 1996.

Viorel Colțescu, *Istoria filosofiei*, vol. 1, editura Universității de Vest, Timișoara, 2002.

W. K. C. Guthrie, *O istorie a filosofiei grecești*, 2 volume, Editura Teora, București, 1999.

W.K.C. Guthrie, *Sofiștii*, traducere de Mihai C. Udma, Editura Humanitas, București, 1999.

Claudiu Mesaroș, *Dialoguri cu Platon. Texte, comentarii, indice de termeni*, Tipografia Universității de Vest din Timișoara, 2003.

Claudiu Mesaroș, *Introducere în filosofia antică. Presocraticii*, Tipografia Universității de Vest din Timișoara, 2002.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel similar în universități din țară și Uniunea Europeană, precum și cu cerințele comunității profesionale.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor esențiale specifice disciplinei și operarea cu acestea	Examen scris	70%
10.5 Seminar/Laborator /Proiect	1. Prezență (0,5p); 2. Intervenții la seminar (1,5p); 3. Referat (susținere/scriere) (1p)	Evidență	30%
10.6 Standard minim de performanță			
1. Pentru nota 5: prezența la seminarii; asimilarea a 50% din curs (1+0,5p+3p)			

2. Pentru nota 10: prezență la seminarii, intervenții la seminarii, referat, asimilarea cursului
(1+0,5+1,5+1+6)

Data completării: 01.07.2026	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
	Curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	
	Aplicații	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	

Data avizării în Consiliul Departamentului de Științe Socio-Umane, Teologie , Arte	Director Departament Științe Socio- Umane, Teologie Arte
____22.07.2026_____	Conf. Univ. Dr. Adrian Chira
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere	Decan
____22.07.2026_____	Conf. Univ. Dr. Anamaria Fălăuș